

KORCULA & MLJET

KROATIENS VILDA ÖAR

Kajak, cykling, rappelling, dykning och segling.
Häng med på en adrenalinstinn resa till öarna Mljet
och Korcula i Dalmatiens skärgård!

text JOHAN AUGUSTIN *foto* BRUNO EHRS

Klart vatten med bra sikt gör Mljet till en bra dykdestination. Dessutom gör salthalten att du flyter mycket på egen hand.

LUKSA MATANAS HANDSLAG är rejält.

– Välkommen till Mljet, säger han och slinker ner i en kajak.

Han tar sikte på några öar strax norr om Mljet och paddlar vant iväg. Kajakerna skjuter fram genom det spegelblanka Adriatiska havet. Närheten till andra öar här på den nordvästra delen av Mljet gör att kajakerna är skyddade från blåsten som ofta sveper fram genom den kroatiska övärlden, där *bora* är den kraftigaste och mest opålitliga av vindarna. Idag är det dock lugnt och de enda hörs är några mäsar som skriker mellan paddeltagen.

– Eftersom den västra delen av Mljet utgörs av en nationalpark så är fisket begränsat, vilket betyder att det finns stora mängder fisk under ytan, förklarar Luksa.

Han följer de skarpa kalkstensklipporna på en av öarna – Ovrata – och hittar en smal ingång att binda fast kajakerna i. Uppe på land leder Luksa oss på en smal stig, omgärdad av taggiga buskar och uttorkade olivträd. Ovanför skriker mäsarna uttröttligt, som att de inte är nöjda med att vi inkräktar på deras ö. Stigen leder upp till en kal bergsrygg, där bergssidan stupar 30 meter lodrätt ner i havet.

– Detta är min favoritplats, berättar Luksa nöjt och förklarar att han brukar paddla hit på egen hand och sätta sig på klippan och stirra ut över havet.

– Det är bra för sinnet, säger han och plockar ut några rep från sin väska.

NEDANFÖR BERGSSIDAN VÄNTAR ytterligare två kajaker i vattnet, nu återstår bara rappelling dit först – ingenting för den höjdrädd! Luksa förklarar att överkroppen måste böjas utåt i den fria luften samtidigt som benen ska skjuta ut och göra grovarbetet med att hoppa nedför väggen. Trettio meter känns som en evighet där adrenalinpumpen är fullt påslagen innan vi återigen sitter i kajakerna på väg tillbaka till Mljet. Luksas stenhus, som går tillbaka flera generationer i tiden, ligger alldeles ovanför kajakuthyrningen. När vi kommer i land serverar hans fru Tea en träbricka med hembakat bröd, fiskpaté och ansjovis. Allt tillsammans med en iskall Ozusko, en kroatisk ljus lageröl.

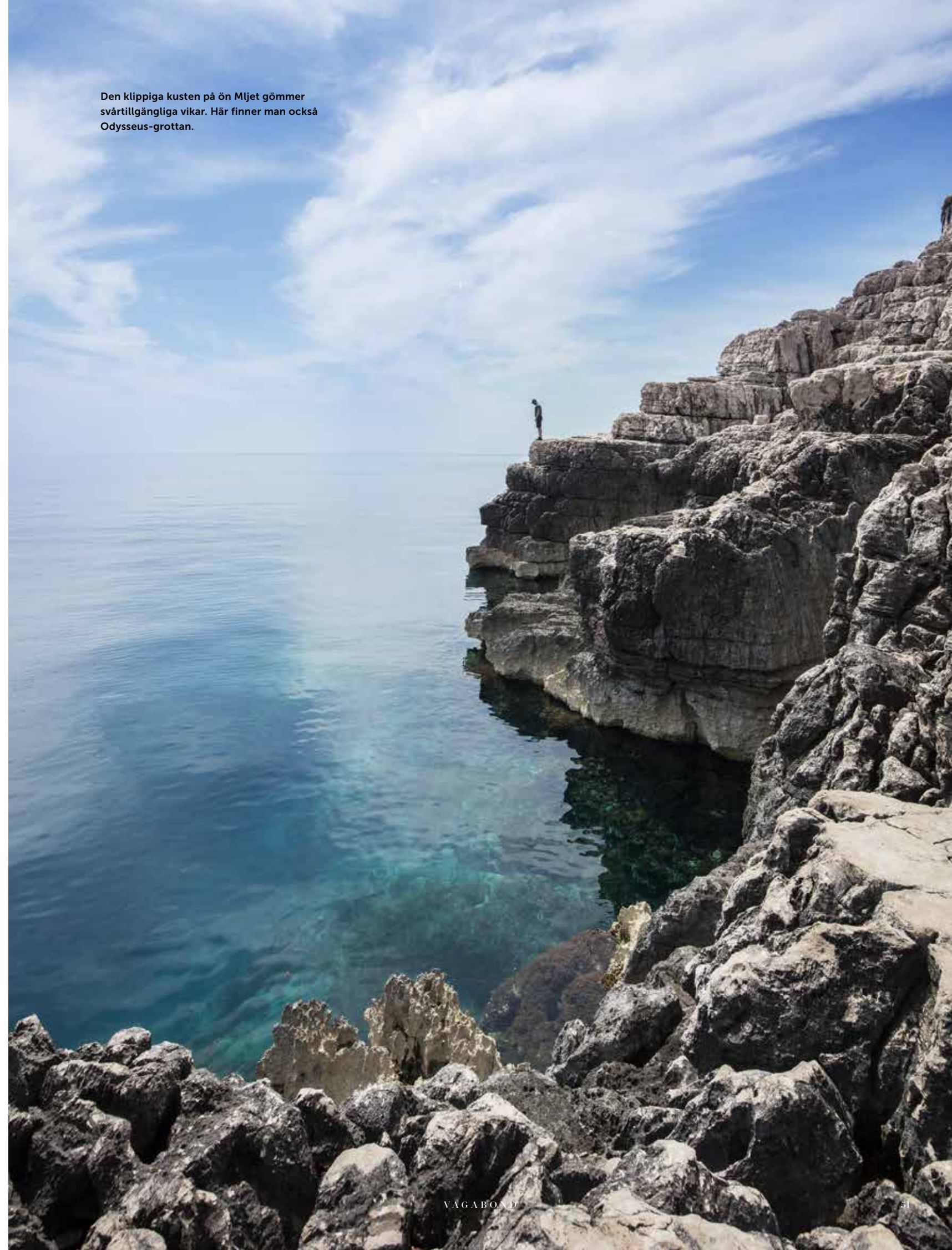
LITE SENARE HOPPAR vi in i en bil och fortsätter mot den södra delen av Mljet. Den slingrande vägen går genom den gröna ön som till största delen täcks av skog, där aleppotallarna breddar ut sina grenar för att maximera ljusintaget. En vägs skylt varnar för vildsvin och när vi svänger runt ett krön ringlar en svart orm över vägen. Luksa berättar att de giftormar som tidigare var ett stort problem på ön mestadels försvann när mungos introducerades för över 100 år sedan. Vi parkerar bilen och går på stigar som färgats vita av kalksten och hårt solljus.

Eftersom stigen sluttar mot havet så syns även vattnets klarhet på håll. Faktum är att klipporna i och runt Adriatiska havet gör vattnet klarare eftersom det till stor del saknas sand som annars grumlar upp vattnet.

LEGENDEN SÄGER ATT när den antike hjälten Odysseus överlevde en förlisning och hans skepp slogs i spillror utanför Mljet så tog han skydd i en grotta på ön. Kärleken till både Mljet och nymfen Kalypso gjorde att Odysseus stannade kvar i sju år. Sedan dess har Odysseus-grottan besökts av både munksälar – ett av världens sällsyntaste däggdjur – och fiskare som haft sina båtar här i skydd från vindarna. Numera är grottan mest ett tillhåll för turister och lokalbor, som iförda snorkel och cyklop måste simma genom grottans tunnel för att komma ut i den öppna grottan på andra sidan. Vattnet är kristallklart, och man ser till botten ungefär fem meter ner. Fiskar i olika storlekar stryker längs bergssidan och Luksa simmar snabbt efter med en GoPro i ena handen. Eftersom grottan är öppen och inte har något tak på insidan så kommer det in mycket naturligt ljus, även i tunneln, vilken gör det lätt att snorkla här.

HAVET FORTSÄTTER SOM en blå tråd genom aktiviteterna. Dykning med tuber passar perfekt på eftermiddagen eftersom solen inte kommer gå ner på många timmar än. Motorbåten glider över det platta havet, utan något vägsvall eller vindar. Dykinstruktören Nejc Ovsenek stannar båten intill en spetsig kalkstensklippa som skjuter rakt upp ur havet. Nejc har jobbat som dykinstruktör i en rad andra länder men han tänker stanna på Mljet. ►

Den klippiga kusten på ön Mljet gömmer svårtillgängliga vikar. Här finner man också Odysseus-grottan.

Ta en elcykel genom Korculas bergiga landskap med en guide som knappast backar från nya utmaningar som branta stentrappor!

Kajakpaddling är nästan ett måste om man vill komma nära havsmiljön utanför Mljet.

– Det är så avslappnat här, säger han.

Vattentemperaturen ligger runt 23 grader så här i mitten av juni, och våtdräkten skyddar mot de kallare temperaturerna längre ner. Det böljande landskapet ovanför ytan fortsätter även i det turkosklara vattnet, där alger som liknar vita påfågelsvansar breder ut sig i stora kolonier. Medelstora papegojfskar och stim av andra fiskarter sveper fram, och i en håla hittar Nejc en åttaarmad bläckfisk som försöker gömma sig. Vi simmar upp på den lilla klippavsatsen i havet, tar av cyklopen och känner saltvattnet stinga till i ögonen. Det är svårt att balansera på klipporna eftersom de är så vassa men när man väl kommer upp är det värt besväret eftersom utsikten över havet är bättre här än från båten.

PRECIS INNAN DEN röda solen börjar leta sig ner över Adriatiska havet avgår snabbfärjan norrut längs kusten till nästa ö. Korcula är större än grannen Mljet och har en av de bäst bevarade medeltidsstäderna i Medelhavsområdet. Vissa uppgifter pekar på att den venetianske upptäckaren Marco Polo föddes här och staden med samma namn som ön, som ligger på den östra sidan, har fortfarande kvar delar av sin stadsmur och många vaktorn som började byggas på 1200-talet.

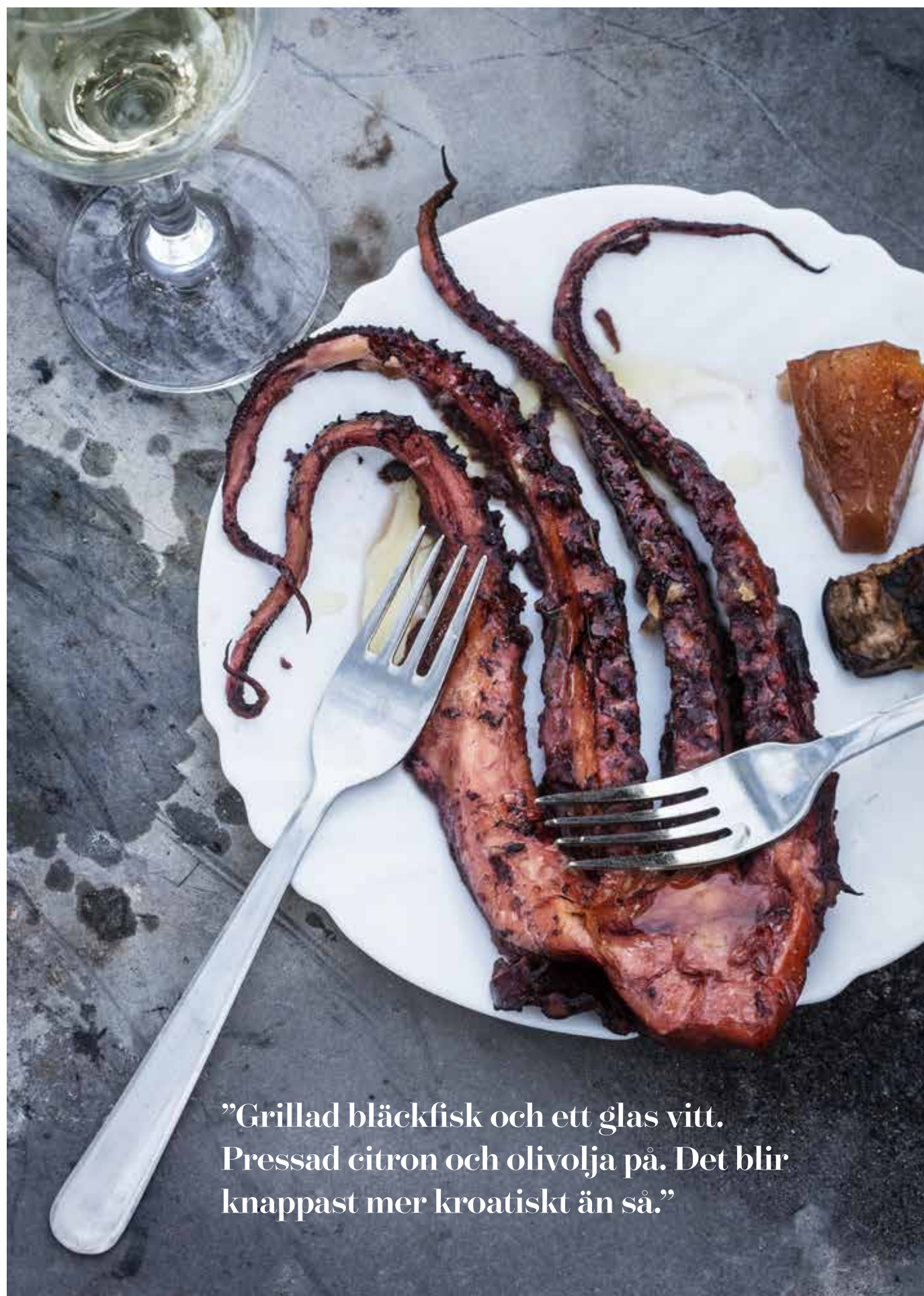
Ön låg under Venedigs styre under flera hundra år och de trånga gatorna i staden Korcula, som omges av kalkstenshus, drog nytta av de olika vindarna från havet genom att bygga i olika riktningar för att ständigt ge

”Medelstora papegojfskar och stim av andra fiskarter sveper fram, och i en håla hittar Nejc en åttaarmad bläckfisk som försöker gömma sig.”

naturlig luftkonditionering. Ett sätt att upptäcka stadens rika historia och omgivningarna är att ta sig runt på elcyklar genom det backiga landskapet.

Vår cykeltur går österut mot Lumbarda som är känt för sina sandstränder, vilket kan passa den som har tröttnat på att bada vid de sten- och klippstränder som är så vanliga i Kroatien. Det är sex kilometer till Lumbarda från staden Korcula och vägarna är nästan tomma på trafik, förutom några andra cyklist. Det kuperade landskapet hade varit jobbigt att kämpa sig igenom med växlar, särskilt som nu när luften står stilla ligger kring 30-strecket. Med elcyklar är det dock ingen match.

På väderbitna träskyltar står det “Wine Tasting”, många turister kombinerar cyklingen med just vinprovningar på någon av alla vingårdarna längs vägen. Hungliga av all aktivitet stannar vi i stället till vid ►

”Grillad bläckfisk och ett glas vitt.
Pressad citron och olivolja på. Det blir
knappast mer kroatiskt än så.”

På öarna finns många lämningar
som berättar om skärgårdens rika
historia.

Det tar tid att laga en traditionell peka, men varför stressa? (t v) Upplysta gator, med vimmel in på småtimmarna, tillhör den kroatiska stadsbilden. (t h)

”En kypare skålar med egentillverkad grappa vid ett bord, en annan bär ut en karaff med Plavac Mali – ett lokalt kryddigt rött vin.”

Konoba Belin (*konoba* är en typisk kroatisk krog). I den öppna vedugnen lagas traditionell *peka* över en bädd av glödande kol. Aluminiumformarna innehåller fläskkött, lamm, kalv, kyckling och bläckfisk blandat med zucchini, potatis och paprika, och täcks med tjocka klockformade gjutjärnslock som i sin tur täcks med glöd och tillagas långsamt i omkring tre timmar. En rejäl skvätt olivolja, vitt vin, peppar och rosmarin förstärker smakerna i köttet som genom ångan i pannan tar ordet mör till en ny nivå.

Konoba Benin gör även sin egen hemmagjorda pasta; makaroner som tillsammans med en mustig köttssås serveras som förrätt. Restaurangen är halvstökig och runt omkring står fallfärdiga stenbyggnader och halvdöda olivträd. En kypare skålar med egentillverkad grappa vid ett bord, en annan bär ut en karaff med Plavac Mali – ett lokalt kryddigt rött vin som gör att pekan smälter ytterligare i munnen. Att det är rörigt kring restaurangen gör

bara att den där hemkänslan ökar ännu mer. Efter några timmar på Konoba Benin rullar vi ut från restaurangen för att tidigt nästa morgon göra oss redo för resans sista äventyr – segling genom övärlden.

SEGLBÅTEN MED BRÖDERNA Ivan och Bor Oreb ombord seglar ut från Korculas hamn. De driver familjeföretaget tillsammans med sin pappa och har anordnat seglingar sedan mitten på 90-talet. Det trånga sundet mellan Peljesachalvön – som är fastlandet som skymtar på andra sidan vattnet – och Korcula är fullt med segelbåtar och katamaraner.

– Peljesac-kanalen är vår lekstuga, säger Bor med ett brett leende i sitt solbrända ansikte och förklarar att han ofta drar nytta av den nordvästliga mistralvinden när han seglar utanför ön. I området finns många gömda stränder som ingen seglar till, enligt bröderna.

– Det är bara att ta med sig några sjöborrar att äta på en avskild strand.

Som vanligt är havet kristallklart, och sikten sträcker sig ner till stenbotten. Med Korculas stadsmurar i bakgrunden, som även har gett staden smeknamnet “mini-Dubrovnik”, sätter vi segel söderut, mot det riktiga Dubrovnik. ♥

LÄS VÅR GUIDE TILL MLJET & KORCULA

I KROATIEN PÅ NÄSTA UPPSLAG

Det bästa sättet att uppleva Kroatians övärld är att hyra en egen segelbåt eller följa med på en kryssning, som här utanför Korcula.

SNABBFAKTA KROATIEN

HUVUDSTAD: Zagreb. **TIDSSKILLNAD:** Ingen. **LANDSNUMMER:** +385. **VALUTA:** euro (sedan 1 januari 2023). **INVÅNARE:** Omkring 4 miljoner. **SPRÅK:** Kroatiska. Många pratar engelska och även tyska. **BÄST TID ATT RESA:** Försök undvika att åka i juli och augusti då många turistar i Kroatien. Åk i stället i juni eller september när det är betydligt lugnare och samtidigt behagligt väder med temperaturer runt 25 grader.

RESA HIT

◆ Norwegian flyger direkt från Stockholm och Köpenhamn till Dubrovnik. SAS flyger direkt från Stockholm och Köpenhamn till Split. Det går att ta sig med tåg från Sverige till Split via Hamburg och Wien, men inte hela vägen till Dubrovnik, den sträckan får man åka buss.

RESA RUNT

◆ Det går snabbfärjor från Dubrovnik till både Mljet och Korcula (cirka 2 timmar) och mellan Mljet och Korcula (cirka 30 minuter). Snabbfärja mellan Korcula och Split tar cirka 2,5 timmar. Boka katamaran och kolla tider: krilo.hr/en

◆ Det går att hyra bil på Korcula genom biluthyraren Korcula promet vilket kostar runt 60 euro för en dag. Bolaget anordnar även taxiservice på ön. korculapromet.hr. Det går även att hyra bil och vespa på Korcula genom korkyra.info/rent-car. På Mljet kostar en hyrbil från omkring 60 euro/dagen: rent-a-car-scooter-mljet.hr. Bolaget hyr även ut vespor.

Kalkstenshus och tränga gränder på Korcula

BOENDE

MLJET: **Hotel Odisej Mljet** ligger i Polace, i nära anslutning till nationalparken på öns västra sida. Här har du nära till mineralrika bad i saltvattensjöarna Malo och Veliko Jezero. Från hotellets takterrass spelas lugn musik när solen sänker sig över havet. Ett dubbelrum kostar runt 1 500 kr. adriaticluxuryhotels.com/hotel-odisej-dubrovnik-mljet

KORCULA: **Marko Polo Hotel by Aminess** ligger en kort promenad från Korculas gamla stadsdelar. En lyxig pool har utsikt över staden. Vill du ta det ännu lugnare är det bara att utnyttja wellness-avdelningen med spa och olika behandlingar. Kostar runt 1 800 kr för ett dubbelrum. aminess.com/en/marko-polo-hotel-by-aminess

Knivskarpa klippor som skjuter rakt upp ur havet tillhör landskapsbilden utanför Mljet.

ÄTA OCH DRICKA

◆ **Restaurant Odisej** har samma namn som hotellet på Mljet (se ovan). Till frukost serveras en stor buffé och till lunch och middag ligger fokus på lokala fisk- och skaldjursrätter. Här finns även en italienerare – **Levanat Pizzeria** – som serverar pizza och andra populära italienska rätter. adriaticluxuryhotels.com/hotel-odisej-dubrovnik-mljet/restaurants-and-bars/

◆ **Cupido** ligger på Korculas välbesökta restauranggata Setaliste Petra Kanavelica där havsutsikten knappast kan bli bättre. Ostron, fisksoppa, bläckfisksallad, tonfisktartar, ja som du förstår är det fisk och skaldjur som gäller på Cupido. Eftersom det kroatiska köket till stor del är inspirerat av det italienska, fast med sin egen twist, så är en specialitet risotto med musslor och räkor. Även den hemmagjorda pastan med tryffel hänger kvar i smälökarna länge efteråt.

◆ Korculas **Konoba Belin** är ett måste. Inte bara för att testa traditionell peka och hemlagade makaroner utan för deras avslappnade hemmiljö där alla känner sig välkomna. Restaurangen ligger strax utanför staden Korcula. Peka måste bokas minst 24 timmar i förväg facebook.com/RestoranBelin

AKTIVITETER

◆ Mljet är ön där äventyr kombineras med vild och orörd natur. Luksa Matana på ID Adventures skräddarsyr upplevelsorna efter önskemål, vare sig det är extrema eller lätta kajakutflykter med rappeller eller grottsimning. idadventures.hr

◆ För dyktutflykter kring Mljet kontakta dykcentrat Aquatica. Bolaget anordnar även andra vattensporter och djuphavsfiske. aquatica-mljet.hr

◆ Kontakta Kaleta för uthyrning av elcyklar på Korcula där det även finns ett stort utbud av utflykter med till exempel vinprovningar. Går att boka en egen cykelguide som levererar cyklarna till hotellet och hämtar dem vid slutdestinationen. kaleta.hr

◆ Bröderna bakom Oreb Sailing tar med seglingsfantaster i över världen kring Korcula och Mljet. Allt från halvdagar till många dagar. Har även andra vattensporter som vindsurfing och SUP (Stand Up Paddling). oreb-sailing.com